(המשך מעמוד 49)

(ממשלה) ממנוע (אסור), אף אחד לא היה נוגע ביהודים...״

״אס״ ושמו לורד קראדון

עדות ארוכה ומפורטת מכלי ראשון על הפרעות של 1929 הביא הלורד קראדון, שהתפרסם כראש־משלחת בריטניה באו״ם וכאבי ההחלטה 242.

על עדות זו הספר לוסין: ״אני חושב שהוא כבר לא ידע אצל מי הוא מתראיין. כאשר עבדנו על הסידרה, הכינה חברת־הטלוויזיה העצמאית באנגליה תימז את הסידרה שלהם על הפלסטינים, שהיא במידה רבה סידרה תאומה. כימעט בכל מקום שבו הגעתי אל הלורד קראדון, הופיעו גם אנשי תימז. כאשר הגעתי לאדווין סמואל, גם הם הגיעו אליו. נדמה כי המרואיינים התחילו להתבלבל ביניהם.

״בשלב הראשון פניתי למיכאל (״מיקי״) אלמז, המתגורר בלונדון, כדי שהוא ייצור את הקשר הראשון עם הלורד קראדון״. אבל קראדון אמר לו בפסקנות, בעוד שבועיים אהיה בישראל.׳

קראדון הודיע לנו שהוא יהיה ביום זה וזה בבניין ימק״א בעיר־העתיקה. קבענו את הראיון באמצעות הקונסול הבריטי. כאשר התחיל לדבר, היה נדמה לי שהוא חשב שתימז מראיינים אותו. אבל הוא היה בסדר גמור. הוא אחד המרואיינים המעולים ביותר.

אחרי שמקס נורוק נתן לנו את הראיון הנהדר שלו על ביקור הלורד סמואל בעיר־העתיקה בתיש־עה באב, התחלנו למיין את המרואיינים בציונים, על־פי 13 דרגות.

• הלורד קראדון הוא אחי המנהיג הנוכחי של מיפלגת הלייבור, מייקל פוט. שמו של הלורד היה בעבר יו פוט.

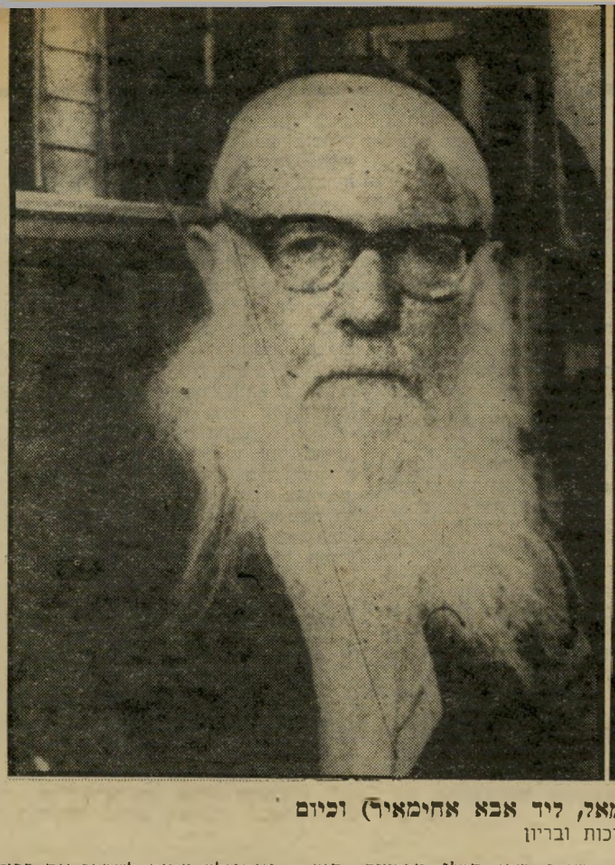

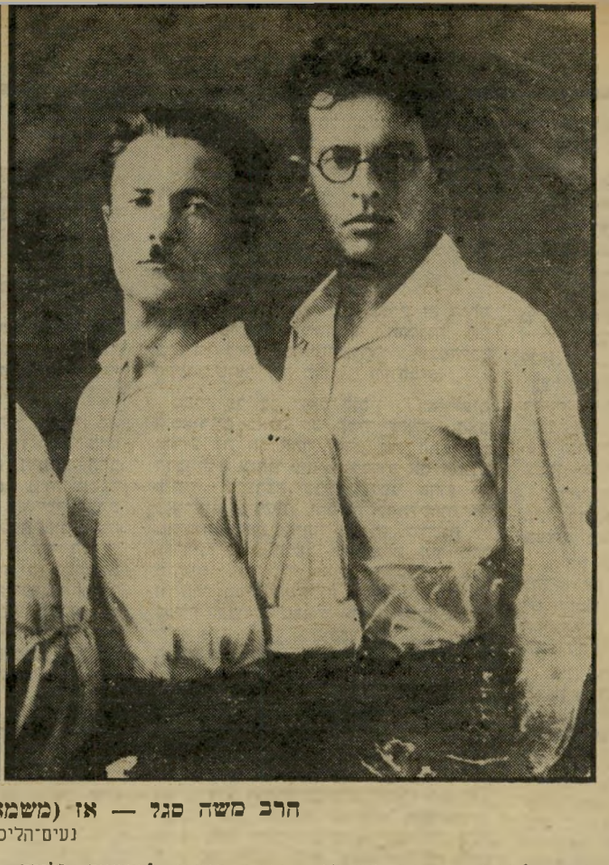

הרב משה סגז — אז (משמאל) ליד אבא אחימאיר) וכיום
נעים־הליכות וברוך

אמרתי לנורוק, אתה אס, ויש רק עוד אס אחד, וזה הלורד קראדון׳. וכעבור זמן־מה סיפר לי מקס נורוק כי הלורד קראדון ביקר אותו, והוא סיפר לו שהוא בדרגה של אס, והלורד היה ממש מבוסס...״

על פגישה אחרת שהיתה ללוסין עם הלורד קראדון, הוא מספר: ״הלורד מבקר כימעט בכל שנה בארץ ובגדה המערבית. הוא אוהב לבקר את הידידים שלו בשכם ו־בירושלים. יש לו גם ידיד בנתניה. עובד בן־עמי היה במחוז שלו. כאשר פגשתי לראשונה בלורד, בימי היותי שליח רשות־השידור בניו־יורק, הוא סיפר לי שיש בנתניה ״פוט סקווייר״. בהתחלה לא הבנתי מה פיתאום היתה לו ,רגל מרובעת׳, ורק אחרי כמה שניות תפסתי שיש בנתניה כיכר שנקרא על שמו המקורי, יו פוט.״

לוסין מציין את מעורבותו של הלורד קראדון בסיכסוך היהודי־ערבי מאז 1929: ״הלורד קראדון סיפר כי הוא הגיע לירושלים, לתפקידו הראשון בשירות הקולוניאלי הבריטי, באותו היום ה־שישי שבו החלו הפרעות. הוא סיפר כיצד הגיע אל תחנת־הרכבת בירושלים, ושרר שקט מוזר מאוד. הוא הלך בגפו להתייצב בבניין מושל ירושלים (ששכן בבניין שמידט קולג׳, מול שער־שכם), ושם הוא שמע את כל הסיפור שהוא מתאר אותו בעמוד האש...״

דן עומר

בשבוע הבא הפרק השישי: ״על פרשת דרכים״ (1933—1929). פרעות תרפ״ט מזעזעות את היישוב היהודי הקטן. הלורד פאספילד מנסה לשחרר את בריטניה מהתחייבויותיה כלפי הציונות. התנועה הלאומית הערבית מתחזקת. היהודים נחלקים בשאלת היחסים עם הערבים. בקצה האחד ממליצה ״ברית שלום״ על מדינה דו־לאומית, ובקצה האחר תובע זאב ז׳בוטינסקי לנקוט במדיניות של ״קיר ברזל״. השמאל וחימין נאבקים על השילטון בתנועה הציונית, והיחסים מגיעים לשפל המדרגה עם רצח ארלוזורוב.